

Звіт

про проведення електронних консультацій щодо проєкту Програми охорони навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2021-2027 роки та звіту про стратегічну екологічну оцінку

З метою забезпечення вивчення та врахування думки громадськості, дотримання вимог пункту 12 Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 996, 05.11.2020 на офіційному веб-сайті обласної державної адміністрації було розміщено проєкт Програми охорони навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2021-2027 роки (далі – Програма) та звіт про стратегічну екологічну оцінку (далі – звіт про СЕО).

Програма розроблена відповідно до Конституції України, законів України «Про місцеві державні адміністрації», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про місцеве самоврядування в Україні», Стратегії сталого розвитку Чернігівської області на період до 2027 року та Плану заходів з її реалізації у 2021-2023 роках, постанови Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 № 1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів», розпорядження голови обласної державної адміністрації від 14.02.2020 № 92 «Про розроблення проєкту Програми охорони навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2021-2027 роки».

Метою Програми є реалізація державної політики України в галузі охорони довкілля; забезпечення екологічної безпеки, захисту життя і здоров'я населення від негативного впливу, зумовленого забрудненням навколишнього природного середовища; збереження біологічного та ландшафтного різноманіття і формування екологічної мережі; забезпечення екологічно збалансованого природокористування; підвищення рівня суспільної екологічної свідомості та досягнення гармонії взаємодії суспільства і природи.

З метою залучення громадян до участі в управлінні державними справами, надання можливості для їх вільного доступу до інформації про діяльність облдержадміністрації, а також забезпечення гласності, відкритості та прозорості у її діяльності, проєкт Програми та звіт про СЕО проходив процедуру електронних консультацій з громадськістю з 05.11.2020 по 04.12.2020.

Департамент екології та природних ресурсів облдержадміністрації отримав пропозиції до проєкту Програми від Комітету з питань формування і реалізації державної політики Громадської ради при Чернігівській обласній державній адміністрації. На вказані пропозиції була надана наступна відповідь з детальним обґрунтуванням.

1. Стосовно виготовлення проєктів землеустрою щодо організації і встановлення меж земель водного фонду та водоохоронних зон.

Зазначений природоохоронний захід включено до Програми за пропозиціями органів місцевого самоврядування, які є співрозробниками і співвиконавцями Програми, а також згідно зі статтею 33 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» наділені повноваженнями у сфері регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища. Зокрема, до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать наступні питання: участь у підготовці загальнодержавних і регіональних програм охорони

довкілля; здійснення контролю за дотриманням земельного та природоохоронного законодавства, використанням і охороною земель, природних ресурсів загальнодержавного та місцевого значення, відтворенням лісів; організація і здійснення землеустрою, погодження проєктів землеустрою; здійснення контролю за забезпеченням безперешкодного і безоплатного доступу громадян до узбережжя водних об'єктів та островів для загального водокористування відповідно до закону тощо. Крім того, даний захід спрямований на визначення обмежень ведення господарської діяльності в прибережних смугах.

Варто зазначити, що Програмою у 2021 році не передбачені видатки з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища (далі – Фонд) на виготовлення проєктів землеустрою щодо організації і встановлення меж земель водного фонду та водоохоронних зон. У подальшому доцільність залучення коштів Фонду на вказаний захід буде визначатися робочою групою обласної ради з планування природоохоронних заходів з Фонду, склад якої затверджується розпорядженням голови обласної ради. Планування здійснюється на основі запитів на фінансування, які органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування подають на узагальнення Департаменту щорічно до 20 серпня.

Також звертаємо увагу, що Програма є єдиним механізмом реалізації, в тому числі сільськими, селищними, міськими радами, природоохоронних заходів за рахунок коштів місцевих природоохоронних фондів.

До Програми включені заходи, які відповідають постанові Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 № 1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів», оскільки відповідно до Бюджетного кодексу України, кошти природоохоронних фондів витрачаються виключно на виконання заходів, які належать до природоохоронних. Таким чином, запропонований Комітетом захід «Створення і забезпечення діяльності постійнодіючої міжвідомчої комісії, за участю уповноважених осіб Держгеокадастру, Податкової служби, Деснянського басейнового управління водних ресурсів, Державної екологічної інспекції, Департаменту екології та природних ресурсів ЧОДА, Прокуратури, громадських активістів, рекомендованих громадською радою ЧОДА» не належить до природоохоронних та не може фінансуватися в рамках Програми.

Крім того, на сьогодні вже створена робоча група з вивчення ситуації щодо порушень вимог Водного кодексу України та Земельного кодексу України при здійсненні господарської діяльності в прибережних захисних смугах на території Чернігівської області. До складу групи включені представники облдержадміністрації, Департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації, Департаменту розвитку економіки та сільського господарства облдержадміністрації, Головного управління Держгеокадастру у Чернігівській області, Деснянського басейнового управління водних ресурсів, Державної екологічної інспекції у Чернігівській області. У разі необхідності, до розгляду справ щодо порушення вимог Водного кодексу України та Земельного кодексу України залучаються представники правоохоронних органів і прокуратури. Також матеріали за результатами вивчення таких справ передаються на розгляд Національної поліції України для притягнення до відповідальності винних осіб згідно з нормами чинного законодавства.

Таким чином створення додаткових колегіальних органів при облдержадміністрації, які дублюватимуть функції та мету діяльності вищезазначеної робочої групи, вважаємо недоцільним.

2. Щодо створення живого рослинного захисного бар'єру на межах прибережних захисних смуг шляхом висадження багаторічних зелених насаджень.

Пропозиція щодо реалізації вказаного проєкту разом з іншими природоохоронними заходами, запланованими на 2021 рік, будуть подані на розгляд робочої групи при обласній раді з планування природоохоронних заходів з Фонду після її створення. У разі погодження робочою групою, вищезазначений захід буде включено до Програми (шляхом внесення змін) та переліку видатків на 2021 рік.

Проте на сьогодні, у зв'язку із введенням карантинних обмежень, і як наслідок – недовиконанням цьогорічних планових надходжень до Фонду, першочергово необхідно виділити кошти на завершення об'єктів, передбачених до виконання і недофінансованих у 2020 році, а також на заходи, які потребують термінової реалізації і спрямовані на недопущення аварійних ситуацій, ліквідацію екологічних загроз та вирішення інших актуальних проблемних питань у сфері захисту і збереження довкілля.

3. Щодо результативних показників Програми охорони навколишнього природного середовища Чернігівської області на 2021 -2027 роки.

1. Кількість висаджених дерев та кущів на межах прибережних захисних смуг річок і озер Чернігівської області.

Зазначений показник буде додано в Програму, у разі включення відповідного природоохоронного заходу до Програми після розгляду вказаного питання робочою групою при обласній раді з планування природоохоронних заходів з Фонду.

2. Кількість виявлених фактів протизаконного розорювання земель в заплавах річок, озер та земель водного фонду (прибережних захисних смуг, боліт та інше) Чернігівської області.

3. Притягнення до відповідальності за незаконну господарську діяльність в межах прибережних смуг річок і озер Чернігівської області.

4. Притягнення до відповідальності за протизаконне розорювання заплавах земель в Чернігівській області.

Показники 2-4 не можна включити до результативних показників Програми, оскільки заходи, які вони характеризують, не належать до природоохоронних згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 17.09.1996 № 1147 «Про затвердження переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів» і не можуть фінансуватися в рамках Програми.

Департамент екології та природних
ресурсів Чернігівської обласної
державної адміністрації